

Антошків Михайло Миколайович
студент гр. ФФМ-11, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль
Науковий керівник: д.е.н., професор Кириленко О. П.

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Фінансова політика спрямована на вирішення певних завдань, котрі стоять перед суспільством; цим завданням також підпорядковуються й організація фінансових відносин у державі, процеси переміщення та розміщення фінансових ресурсів й ціноутворення на них, пропорції між їх децентралізацією та централізацією, порядок їх формування, розподілу й перерозподілу доходів, спрямованість витрат окремих підприємців, громадян та держави, структурне співвідношення між різними сферами та ланками фінансової системи, характер взаємовідносин поміж ними, пропорції між індивідуальним й суспільним споживанням. При цьому можлива практично безмежна кількість варіантів організації фінансових відносин і фінансової діяльності, з яких доцільно обрати такий, що найбільше підходить країні у цей час. Вибір правильного варіанту становить основу фінансової політики, котру здійснює держава.

Розвиток суспільства в будь-якому з випадків супроводжується необхідністю підвищення рівня якості формування, мобілізації та реалізації фінансової політики. Однією з ключових складових розвитку держави є стабільність економічної системи, котру підриває тіньова економіка. Тіньова економіка - це поширене явище в усіх країнах світу. Перебороти вітчизняну тіньову економіку було визначено, як один з пріоритетних напрямів фінансової політики в національній антикорупційній стратегії на 2011-2015 рр., де зазначено, що до основних напрямів її реалізації належить запобігання тінізації економіки та скорочення її обсягів – до очікуваних результатів [1].

Тіньова економіка і досі є вагомим проблемним фактором фінансової політики, «Рівень тіньової економіки України скоротився на 1 в. п. до 31% ВВП за результатами трьох кварталів 2021 року. Скорочення «тіні» на 1% у річному вимірі Мінекономіки пояснює адаптацією бізнесу до непрогнозованих карантинних обмежень. При цьому скорочення може свідчити про створення нових схем тіньової діяльності» [2]. Найвагоміша перемога над тіньовим сектором зафіксована у сфері нерухомості, а саме з 44% до 30%, що зумовило скорочення рівня збитків у секторі [2]. Проте не зважаючи на позитивні моменти тіньова економіка є суттєвою проблемою котра досі не вирішена.

Важливо також визначити внутрішні фактори, котрі впливають на фінансову політику а саме: форма власності на засоби виробництва, соціальний склад населення, структура економічної системи, стабільність грошової одиниці та розвиток форми кредитування. На фінансову політику держави також впливають і фактори, котрі диктуються економічними умовами. З урахуванням цього фінансова політика змінюється та при потребі корегується.

Ми підтримуємо точку зору науковців, що «Фінансова політика має бути підпорядкована одній меті – досягненню підвищення суспільного добробуту, але при цьому вона має сприяти зростанню ефективності виробництва і насамперед підвищенню продуктивності праці, впровадженню матеріально- та ресурсозберігаючих технологій, побудові раціональної структури економіки тощо. Тому першим принципом фінансової політики є неухильне сприяння розвитку виробництва, підтримання підприємницької активності та підвищення рівня зайнятості населення» [3, с. 31].

В умовах ринкової економіки діють саморегуляційні фактори, котрі забезпечують приплив та перерозподіл капіталу у виробничій сфері. Завдяки ринковому механізму усі учасники виробничого процесу зацікавлені у збільшенні обсягу виробництва та одержання доходу, що є головною рушійною силою ринку. Також неможна нехтувати такими важливими принципами фінансової політики як використання фінансових ресурсів для забезпечення соціальних гарантій, це: освіта, оборона, охорона здоров'я, соціальне страхування та допомога малозабезпеченим.

Для вирішення вище зазначених проблем потрібно виконати певні завдання:

- 1) створити умови для максимізації обсягів фінансових ресурсів, котрі формуються державою;
- 2) реалізувати механізм раціонального розподілу та використання сформованих фінансових ресурсів;
- 3) забезпечити належне регулювання, стимулювання та контроль за економічними та соціальними процесами;
- 4) налагодити дієву систему управління державними фінансами;
- 5) підтримувати та розвивати фінансовий механізм.

Отже метою, котру потрібно досягти для покращення фінансової політики в Україні, це комплексний вплив всіх складових на розвиток економічного сектора, максимальна мобілізація та залучення фінансових ресурсів і, не в останню чергу, боротьба з тіньовим сектором економіки.

Список використаних джерел:

1. Задворних С. С. Фінансова політика держави у забезпеченні детінізації економіки України: автореф. к-та економ. наук: 08.00.08 / Держ. тех. ун-т. Україна. 2015. URL: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/aref_zadvorhyh.pdf
2. Гордійчук Д. Тіньовий сектор в Україні сягає 31% ВВП за неповний 2021 рік. *Економічна правда*. (10.03.2022) URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/02/10/682262/>
3. Сіташ Т. Д. Фінансова політика держави: прагматика та проблематика. *Академічний огляд*. 2015. № 1 (42). С. 29-34. URL: <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2015/1/6.pdf>